

Torre Forés

Santa Coloma de Cervelló

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Camí de Can Salgado s/n
Emplaçament	Dins nucli, al nord de la Colònia Güell a l'est de la urbanització de Cesalpina
Alçada:	134,3
Coordenades:	
Latitud:	41.35843
Longitud:	2.01311
UTM Est (X):	417452
UTM Nord (Y):	4579017

Classificació

Número de fitxa	08244 - 6
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Reformes als segles XVII, XVIII, segona meitat del segle XIX i primera meitat del segle XX.
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	000800100DF17H0001RZ
Fitxes associades:	
Camí de Can Salgado	
Autoria de la fitxa	Cristina Belmonte (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dl., 20/05/2019 - 02:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per diferents edificis i edificacions annexes (cellers i capella, entre altres). L'edifici principal és de planta rectangular i té planta baixa, primer pis i golfes amb coberta a dues aigües feta amb teula ceràmica àrab. La façana principal està orientada a sud-est, i dona accés al jardí. Aquí trobem la porta principal feta amb arc de dovelles de pedra vista, a l'esquerra de la qual hi ha una gran finestra rectangular reixada. Sobre la porta, a la planta pis, hi ha un balcó amb barana de ferro amb dues petites finestres a l'esquerra. A les golfes, just per sobre el balcó de la primera planta, hi ha una finestra triforada, i al costat del balcó esmentat hi ha un rellotge de sol.

Al cos principal sembla que s'hi va adossar un cos annex al sector nord, amb coberta a una vessant amb teula ceràmica, però amb menys alçada que la resta d'edificacions. A la planta baixa de la façana orientada a sud-oest hi ha una finestra i la porta d'accés a la capella, i a la planta pis una finestra i dos arcs corresponents al porxo que hi ha orientat a nord-oest. A la façana lateral, al costat de la porta d'accés al molí, hi ha un plafó ceràmic on es representa la imatge de Sant Jordi.

A la part posterior de la masia hi ha adossats altres cossos annexes amb terrat i ampits amb merlets. A la façana d'un d'ells, i al costat de la porta d'accés al jardí des del camí d'arribada, hi ha un escut d'armes amb la inscripció "Armas de Lopez de Zamora", i a tocar una petita campana de ferro forjat. En aquesta mateixa façana hi ha un banc i sòcols amb rajoles esmaltades de cartabó en verd i groc.

Sobre la coberta del cos principal s'eleva una torre rectangular coronada per merlets i un òcul a cadascuna de les seves façanes. La masia disposa d'una capella a la planta baixa, amb un únic espai i un retaule, i a la part posterior hi ha una petita sagristia. A la planta baixa també hi ha un molí amb una gran premsa de fusta, amb cofins per extreure oli i vi. L'estructura d'aquest espai està composta per pilars i arcs de maó de pla. L'edifici està envoltat per zones enjardinades a dos nivells, l'inferior destinat a hort on hi ha una font d'obra.

També s'han de tenir present algunes decoracions del jardí, com les làmpades i l'interior de l'edifici on conserven elements mobles, arquitectònics i pictòrics des del segle XVII fins el segle XX.

Com element del segle XVI en destaca una volta rebaixada amb llunetes que actua de coberta d'un petit celler de la oest de l'edifici. Del segle XVIII seria la capella, construïda per Jacinto Salgado, que a més té un retaule pintat entre altres elements. Per l'estil, també daten del set-cents les dues cambres amb alcova de la banda de ponent del conjunt edificat, en una de les quals hi ha un llit d'Olot, de la mateixa època, amb el capçal policromat, on es representa una Mare de Déu del Roser i, probablement, el rellotge de sol de la façana de llevant. Per últim destaca la pintura d'un soldat a la porta de la sala d'estar del porxo, també d'aquesta època però que representa un cos militar d'elit de mitjans del segle XVII.

Al segle XIX es podria adscriure el forjat de bigues del sostre del celler gran, i el quadre ovalat amb una dama asseguda, penjat en aquest espai. També d'aquest segle serien el trull, o molí d'oli, amb una gran premsa de fusta que se situa a l'ala nord de la masia.

De finals del segle XX, i amb l'objectiu de dotar l'edifici d'un aire més senyorial son el cos d'entrada a l'angle nord-oest i la torratxa damunt del cos principal, la finestra triforada de pedra del pis de la façana est i a l'entrada es va fixar l'escut de pedra.

Observacions:

A l'interior hi ha elements mobles i elements arquitectònics i pictòrics des del segle XVII fins el segle XX. Té un rellotge de sol a la façana principal.

També coneguda com A Can Salgado o Mas Terra Alta

Història

Segons la documentació conservada, l'heretat Capmàs va ser comprada per Guerau de Cervelló a Pere Garini el 10 de gener de 1297 i anteriorment havia estat en mans del senyor d'Hostalric i de la torre del Llor (Sant Boi de Llobregat). El 1374, era propietat de Guillem Ervig, que tenia el mas Ervig, l'actual Can Via. El 1377 apareix Jaume Isbert com a propietari del mas anomenat Capmàs o Isbert, que estava prop de la serra del Llor. El 1582, a més, apareix esmentada com "Mas Sbert", on vivia Pere Morter i la seva esposa, Magdalena Oliver.

Entre els segles XVII i XIX, el Mas fou propietat de diferents famílies foranes de Santa Coloma, que no hi vivien, per la qual cosa van encarregar-ne la seva administració a masovers. L'any 1609 el mas Sbert ja apareix anomenat com a "casa de mossèn "senyor" Forés", tot i que la denominació anterior es va seguir recordant algunes dècades després, ja que el 1648 s'esmentava com "lo mas Sbert o torra de Forés".

Aquell senyor era Joan Agustí de Forés, personatge que va ocupar diferents càrrecs de l'administració estatal i local a Catalunya, com per exemple veguer de Barcelona.

A mitjan segle XVII, el mas va passar a mans de la família Palas, o Palàs, emparentats amb els Forés. El 1661, el mas és designat com "Torra Forés vuy Palas" i, el 1664, "lo mas Sbert vuy Palas".

Els Palas Forés van alinear-se en el bàndol austriacista durant la guerra de Successió (1700-1714), per això després les autoritats borbòniques van confiscar la finca i la van cedir al senyor Antonio del Frago. Poques dècades després, va passar a mans d'un militar filipista anomenat Jacinto Salgado, del qual va prendre el nom, i el 1761 era coneguda com "Torra del Sr. Jacinto Salgado".

Entorn l'any 1888 la van comprar Manuel Solá Fontrodona, de Caldes d'Estrach, i Serapio Roca Casadevall. L'any 1933, Josep Baró ja havia comprat la finca i, el 1946, va passar a mans d'Artur Sedó i Guichard, que pertanyia a la família propietària de la colònia Sedó d'Esparreguera. El 1963 Sedó va adquirir la masia veïna, Can Via i, poc després Jordi Tubella Codina li va comprar ambdues propietats, amb la intenció d'urbanitzar-les sota el nom de Davis Club i Davis Club II, tot i que, finalment, només va promoure la primera urbanització, en els terrenys de Can Via. Tubella, de forma totalment arbitrària, va rebatejar la finca com Mas Terra Alta. En la diada de Catalunya de 1979, s'hi va celebrar un aplec per commemorar el dia i reivindicar la recuperació de l'antiga denominació, de Torre Forés.

Bibliografia

AA.DD (2011) Inventari de Masies i elements singulars del municipi de Santa Coloma de Cervelló.

Memòria. SPAL. Diputació de Barcelona

MARTÍ, Mossen Fedrer. Juny de 1933. "Fulls històrics de Santa Coloma de Cervelló. 2". L'Estel, 4.

MONJAS MANSO, Lluís. Santa Coloma de Cervelló a l'Alta Edat Mitjana. P. 56, 68, 85, 89, 196, 198, 201 [inèdit].

PADRÓ, JOSEP; RIQUELME, JOAN. 2002. Santa Coloma de Cervelló. Valls: Edicions Cossetània. P. 38, 65, 87.

